

Samiska kulturmiljöer har inte alltid avsatt spår som syns ovan mark. Härdar kan vara övermossade och ligga ytligt under marken. Även en grund markpåverkan kan orsaka stor förstörelse och extra försiktighet vid skogsbruksåtgärder krävs i områden med samiska lämningar. Kontakta länsstyrelsen om du behöver hjälp att lokalisera och avgränsa lämningarna.

Hänsyn vid skogliga åtgärder

- Planera på barmark
- Märk ut områdets yttre begränsning och ställ kulturstubbar (1,3 meter höga) runt om
- Märk ut enskilda lämningar inom området. Ställ kulturstubbar, med god marginal utanför och runt om lämningarna
- Undvik markskador och spårbildning inom området genom att köra när marken är frusen eller torr
- Avlägsna träd på och intill lämningar för att förhindra skador av rotsprängning och stormfällning
- Avlägsna avverkningsrester från lämningarna så att de inte döljs och riskerar att skadas av framtida skogsbruksåtgärder

Renskötseln har inneburit säsongsflyttningar med olika former av bosättningar. De vanligaste spåren i skogsmark är lämningar efter kortare vistelser längs flyttleder mellan sommar- och vinterland i form av tältkåtor. Tältkåtor lämnar blygsamma spår efter sig. Ibland kan de uppfattas som en plan stenröjd rundel, men oftast syns bara härdstenarna. Härdarna är ovala, runda eller rektangulära och kan vara övermossade. Ibland finns två härdarmar av sten som leder fram till kåtans ingång. Är härden helt övermossad syns den bara som en svag upphöjning eller som vegetationsförändringar.

Dessa tillfälliga bostäder påträffas ofta i skogslandet på sandiga åsryggar, intill mindre sjöar, tjärnar eller myrar. I närheten kan finnas en kallkälla eller kallkällbäck. Vid samernas vintervisten, som vanligen ligger en bit ned i skogslandet, kan det finnas spår efter kåtor och förvaringsbyggnader. Bengömmor och barktäkter är också något som kan påträffas i samiska miljöer.

Ortnamn på kartor kan ge viktig information om markanvändning och annan verksamhet i området. Samiska aktiviteter kan till exempel spåras i namn som innehåller orden finn, lapp eller koj.

Tillstånd från länsstyrelsen krävs för:

- Markberedning
- Plantering
- Nyanläggande av väg
- Skyddsdikning
- Stubbskörd

Samråd med länsstyrelsen bör hållas inför:

- Bränning
- Åtgärder på befintlig väg
- Askåterföring
- Gödsling